

Karawanen Bote

Uprava Klagenfurt, poštni predal 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjava naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,12 za milimeter stolpec

Štev. 16.

Krainburg, 11. oktobra 1941.

1. leto

V teku je odločilna bitka na vzhodu

Dr. Dietrich o vojaškem položaju - Führer izda oklic vojakom - Konec vojne na 2 frontah

Berlin, 10. oktobra. Temelječ na silnih uspehih nemške oborožene sile v boju zoper svetovnega sovražnika, boljševizem, ki jim v zgodovini ni primera, je pretekli četrtek opoldne govoril Reichspressechef doktor Dietrich pred zbranimi zastopniki nemškega tiska o odločilnem razvrtku vojaškega položaja na vzhodu. Pri tem je hkrati sporočil novo učinkovito zmagovito poročilo vrhovnega poveljstva oborožene o obkolitvi treh nadaljnjih sovražnikovih armad v prostoru okrog Berjanskega, ki je bilo sprejeto z navdušenim odobravanjem. Sklepi, ki se podajo iz poročila šefa državnega tiska in ki pravijo, da je po teh bojnih činih slavne nemške oborožene sile vojaška odločba na vzhodu končana, so udeležencem segli globoko do srca.

Dejstva proti lažem

Reichspressechef Dr. Dietrich je uvodoma še enkrat označil velikansko razliko med nemško in sovražnikovo poročevalno politiko. Kazal je na to, da po modernih metodah našega nemškega vojskovodstva možnosti propagande v korist vojaških dejanj nekaj časa zavestno stopajo v ozadje. Šele

takrat, ko je uspeh že nastopil, smo dopuščali, da so dejanja govorila. Pri vojskovanju in poročevalni politiki naših nasprotnikov je pa to ravno narobe, oni so tako rekoč iz besed izobličili bitke in ko so bile bitke izbojevale, jim je zmanjkalo besed. O tako močno opevani veliki ofenzivi Timošenka je izjavil šef državnega tiska po najbolj točni vednosti, da Timošenko sploh nikdar ni podvzel kaj takega, kar bi se moglo označiti z ofenzivo.

Tam kjer so njegove čete v zadnjih mesecih enkrat z bataljoni ali stotnjami napadale, so bile postreljene. Cela ofenziva Timošenka je en sam bluf in sleparstvo, s katerim se je svet prevaril.

Ravno tako sleparstvo pomenja tudi trditev, da so vzpostavljene zveze z Leninogradom po suhem.

Poročanje naših sovražnikov, ki ni bilo kaljeno po kakšnem stvarnem znanju, je stavil šef državnega tiska nasproti v celem svetu kot zanesljiva priznana nemška poročila vrhovnega poveljstva oborožene sile, katerih navedbe so bile vedno potrjene po dogodkih. Ne more se tudi pričakovati, je izjavil šef državnega tiska, da bodo poročila o zmagi potrjena po onih, ki so bili tepeni.

Celokupna sovjetska fronta je razbita

Reichspressechef dr. Dietrich je potem v velikih obrisih podal sliko o pomenu zadnjih vojaških razvojev na vzhodu. Te operacije da so produkt skrbne velike osnove, katere celotno velikost se da spoznati iz oklica, ki ga je dal Führer v zgodovinski noči od prvega do drugega oktobra nemškim vojakom na vzhodni fronti, prej nego so to ofenzivo nastopili pod genialnim vodstvom Adolfa Hitlerja, ki je tudi ta velikanski načrt vojskovanja, kakor vse druge, umislil in vodil. Ogromni uspehi te orjaške borbe postajajo od ure do ure vidnejši.

Ob vihnem odobravanju je šef državnega tiska prečital zadnje zmagovito poročilo vrhovnega poveljstva oborožene sile iz Führerjevega glavnega stana, po katerem bodo sedaj tudi v prostoru pri Berjanskem uničene tri sovražnikove armade. S tem je silen predor skozi centralno fronto dovedel do tega, da so v dveh kotlih popolnoma obkoljene armade maršala Timošenka, katerih velikost cenijo na 60 do 70 divizij. »Ako pomislite,« je izjavil Reichspressechef dr. Dietrich, da so armade Voronilova v Leningradu obkoljene in armade Budjenija v velikih bitkah vzhodno od Kijeva in severno azovskega morja praktično odpravljene, potem ni dvoma, da je razbita celokupna sovjetska fronta in da bo po uničenju armad Timošenka, ki je tačas v teku, odstranjena in izbrisana tudi zadnja boljševiška vojna skupina Od ozemlja, kjer izvira Volga do azovskega morja, ako ne upoštevamo obkoljenih armad, ki so obsojene na uničenje, so ostanki sovjetskih poraženih armad na umiku. Vojna na vzhodu je z razbitjem Timošenkove vojne skupine odločena. Nadaljnji razvoj bo potekal tako, kakor mi to želimo. Sovjetska unija je s tem zadnjim silovitim udarcem, ki smo ji ga prizadjali, vojaško odpravljena. O večjih skupinah boljševikov, ki bi bili zmožni za operacije, se danes sploh ne more več govoriti. Zadržne, še obstoječe divizije, katerih odporna sila je že močno popustila pod neprestanimi udarci, bodo druga zja drugo izbrisane. Angleške sanje o vojni dveh front so dokončno dosanjane.

Delo duha

Nepopoljšljivi blebatači na Angleškem bodo, tako je izjavil dr. Dietrich, še takrat, kadar bodo te odločujoče operacije v kratkem zaključene, gotovo s krilatico restavracije sovjetskih armad ali z velikansko velikim ruskim prostorom skušali tolažiti in javnost sveta znova zamegliti. Tako upanje je pa po v resnici uničujočih porazih vojaški diletantizem, sicer pa našim nasprotnikom lahko zagotavljamo, da naš Führer ni mož, da bi jim dal časa za zopetno restavracijo.

V navdušujočih besedah je šef državnega tiska ocenil ogromne storitve naših čet v teh trdih, težkih in ogorčenih bojih. Te storitve so nad vsako hvalo in na vsem svetu ni vojakov, ki bi jim mogli enakovredno stopiti ob stran. Po treh in pol mesecih neprestanih bojov so še močni dovolj, da nasprotnika, tisoče kilometrov oddaljeni od meje lastne zemlje, frontalno napadejo in ga potem v kotlih užejejo.

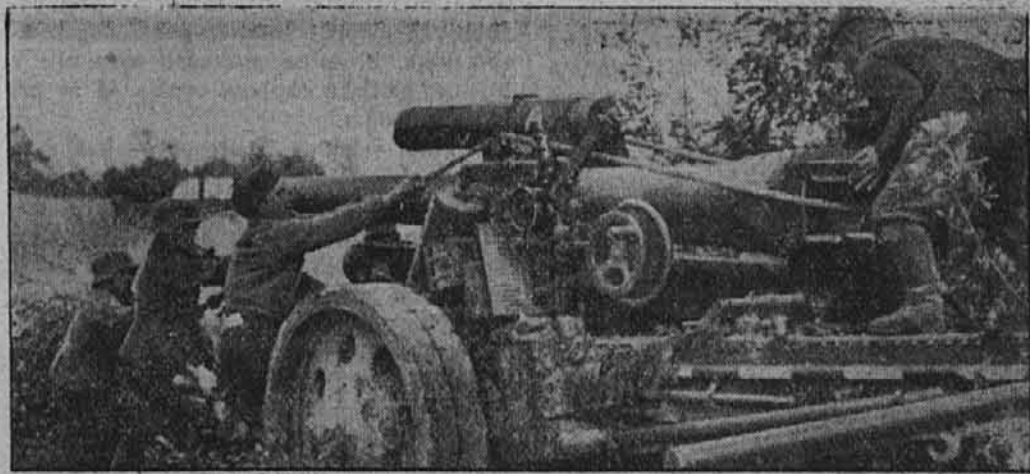
Führer svojim vojakom

Pred zadnjo veliko odločilno bitko tega leta

Berlin, 10. oktobra. Führer je izdal poziv na vojake, v katerem je, podavši pregled o zadnjih gigantskih storitvah nemških in zavezniških čet pravi:

To, kar imate vi, moji tovariši, in kar imajo naši hrabri zavezniški vojaki na storitvah, na hrabrosti, na junaštvu, na pomankanju in v teh komaj treh in pol mesecih za seboj, ne ve nihče bolj, kakor tisti, ki je nekoč sam kot vojak izpolnjeval svoje dolžnosti v pretekli vojni.

V teh treh in pol mesecih, moji vojaki, je pa sedaj končno ustvarjen tudi predpogoj za zadnji silni udarec, ki naj še pred pričetkom zime tega nasprotnika raztrešči. Vse priprave so — v kolikor jih morejo ljudje obvladati — sedaj končane. Po načrtih je bil tokrat pripravljen korak za korakom, da se pripravi nasprotnika v tak

Za izstrel — stoji!

V trenutkih je top pripravljen za streljanje. Stroj za poteg še ni obstal, pa že so topničarji skočili dol, da vse pripravijo. — Cev se potegne naprej.

(PK. Tannenberg, Atlantic Zander Multiplex-K.)

»Nad vsem tem pa stoji,« je zaključil Reichspressechef dr. Dietrich, »vojaški genij Führerja. On je enkratni in edinstveni. Kadar bodo enkrat pisali zgodovino te vojne, bodo spoznali da so bile armade, ki so jih dovršile navdahnjene od ognja njegove volje.

Izpremembe v srbski vladi

Belgrad, 10. oktobra. V vladi generalnega polkovnika Milana Nedića so v torek nastopile izpremembe. Dosedanje državno ministristvo pri ministrskem predsedništvu je bilo odpravljeno. Ministrstvo za dela je bilo združeno s socialnim ministristvom. Za novega finančnega ministra je bil postavljen Letica, naučno ministristvo je prevzel profesor Jonić. Za prometnega ministra je bil postavljen prejšnji general Dokič. Drugi ministri so ostali na svojih položajih. Srbska vlada z generalnim polkovnikom Nedićem na čelu obstoji sedaj iz deset resornih ministrov.

Zaprisega francoskih prostovoljcev

Krakov, 10. oktobra. Na vojaškem vežbališču v generalnem gouvernementu je poveljnik nekega armadnega zbora v svečani obliki zaprisegel legion francis na Führerja in vrhovnega poveljnika nemške oborožene sile. Francoski prostovoljci, ki jih je neki nemški izobraževalni štab več tednov pripravljajal za porabo na vzhodu, bodo v prihodnjih dneh nastopili pot na fronto.

Hrvatje so svarili Slovence

Krainburg, 10. oktobra.

W. M. Prav poučno je, ako se včasih brska po starih oklicih, časnikih, časopisih, listinah in drugih spisih; ne redko se tu naleti na zelo pomembna sporočila, ki, če tudi obravnavajo stvari iz daljnje preteklosti, vendar točno dokazujejo, kako so se že v preteklosti pripravljali sodobni dogodki in kako so jih že vnaprej slutili. V posebni meri velja to o nasilni ustanovitvi jugoslovanske države ob koncu svetovne vojne. Takrat je nastala tvorba, ki se je rodila samo iz velesrbskega napuha in bolesterne mrznje antante do Nemcev; kajti združili so v nenavadno spojin kraljevino Srbov, vstevši njen bolgarsko-albansko-macedonski privesek, s stoletja starimi braniki proti jugovzhodu, Hrvaško in Slavonijo, z dedščino po Turkih: Bosno in Hercegovino, z Dalmacijo, ki je prežeta z venecijansko tradicijo, z velikimi deli južne Madžarske, da celo z ozemlji Kranjske, Spodnje Štajerske in koroške mežiške doline. Izobličili so jugoslovanski državni narod, ki ga nikdar ni bilo, ki je tako po govorici kakor drugače vidno bil deljen v Srbe, Hrvate in Slovence in katerega brezvestni birokraciji so bili izročeni milijoni tujerodnih rojakov (Nemcev, Madžarov, Bolgarov, Albancev itd.).

Koroška je pred 21. do 23. leti težko občutila brutalno nesmiselnost te umetne tvorbe. Znala se je pa ubraniti z lastnimi močmi v krvavih bojih in z zmagovitim glasovanjem. Preko Karavanek so prehajale semkaj ne samo oborožene tolpe, ampak tudi hinavski hujskači z bombastičnimi razpravami in lepaki, z vabami in obljubami. Pomemben je tukaj vpogled v odprto pismo Hrvatov na koroške Slovence. Slovencem najbližji jugoslovanski bratje so že takrat spoznali, kakšna je stvar z Belgradom. V poslanici »podjarmljenih«, za slovenske brate na Koroškem zaskrbljenih Hrvatov, ki je bila v nekem hrvaškem mestu sestavljena sredi julija 1920, čitamo med drugim:

»Iz najčistejšje in najbolj nesebične ljubezni do naših slovenskih bratov na Koroškem smo se odločili, da Vam pošljemo bratska svarila, da boste vsaj Vi obvarovani strašne nesreče, ki je na žalost nas že zadela. Mi, Hrvatje, smo bili proti naši volji priključeni novi jugoslovanski državi... Mi, stari kulturni narod, ... smo bili na milost in nemilost izročeni napol civiliziranemu narodu... Da bi mogli priti k nam, slovenski bratje na Koroškem, in na lastne oči videti, kaj smo mi Hrvatje doživeli v novi SHS državi! Ne nasitljiv Srb gospodari pri nas na Hrva-

škem »hujše kakor so to kdaj storili Turki in Tatarji«.

Odrpito pismo nadalje našteva poglavitne grehe srbskega nasilnega režima: Odnasanje dragocenih zakladov in imetja iz Hrvaške v Srbijo; ogromne davke (med tem, ko jih v stari Srbiji skoraj nič ni bilo treba plačati) in brezobzirno izterjavanje s puškami repetirkami, bajonetom in pendrekom; premestitev hrvaških vojakov v Macedonijo in Črno goro, da bi se tam zatrli upori; razvrednotenje starega denarja (štiri krone za en dinar); izžemanje hrvaške »kolonije« po častnikih in uradnikih; vohunstvo in kazni ječe za nedolžne brez vsakega zaslišanja itd.

»To je jugoslovanska svoboda«, nadaljuje odrpito pismo, »to je dom, ki smo ga našli v tej prokleti državi pod srbsko oblastjo! Vam, slovenski bratje, preti ista usoda... Vendar ste še srečni, ker je Vaša usoda še v Vaših lastnih rokah. Stojite neposredno pred glasovanjem, ki bo odločalo o tem, ali naj zapadete tej roparski državi ali pa naj ostanete svobodni državljani kulturne države. Mi nismo bili tako srečni, nas so, ne da bi nas vprašali, izročili srbski samopašnosti.«

»Popolnoma nesebično, popolnoma brez lastnega interesa« — tako zaključuje ta oklic — »se obračamo s temi svari inimi besedami do Vas, slovenski bratje na Korškem, ter Vas prosimo in zaklinjamo, da obvarujete: Vas same, Vaše otroke in otrok otroke pred grozno usodo, ki nam preti, ako nam milostna previdnost še zdaj ne pokaže rešilnega izhoda iz pogina...«

Danes, dne 10. oktobra, ko obhaja Korška svoj največji častni dan, spomin na to pretrajljivo pismo gotovo ni brez pomena. In Hrvatje, ki so dolgi 23 let omagovali pod orientalskim jarmom, so končno vendar našli »rešilni izhod iz pogina«.

—0—

Nemške in turške ugotovitve

Berlin, 10. oktobra. V zadnjih dneh so poskušala poročila tiska in radija različnih tujih virov opetovano in v raznih variacijah zbuditi vtis, kakor da je nemška vlada z zahtevami in pritiskom kakor tudi z razvrstitvijo čet na Bolgarskem pred tem, da napade Turčijo. Turška in nemška vlada tem tendencioznim govoricam niti en trenutek nista pripisovali niti najmanjšega pomena, a ste se vžle temu skupno odločili, da ugotovite, da take popolnoma neutemeljene objave na noben način ne morejo kaliti odnosov zaupanja polnega prijateljstva, ki sta ga obe državi potrdili v dogovoru dne 18. junija.

Grad Dürande

Pripovedka Jos. v. Eichendorffa

Jedva se je bila zavihtela z drevesa, že je kakor v poletu preko zelene ravni eden jezdec dospel pod lipe in se z vpludnim pozdravom ustavil pred prednico. Gabriela je bila hitro stekla v hišo, od koder je hotela skozi okno opazovati tujca. Toda prednica jo je poklicala nazaj, češ da gospoda žeja in da mu naj prinese čašo vina. Gabrielo je bilo sram, da jo je bil tujec videl na dreveš, zato se mu je le plašno približala s polnim kozarcem in mu ga s povešenimi očmi nudila; skozi svoje dolge trepalnice je videla samo dragoceno uzdo in v sončnem svitu lesketajočo se vezeno njegovo lovske suknje. Toda ko je stopila h konju, ji je prišepetal, da vendar vidi, da se njene temne oči v vinu zrcalijo kakor v zlatem studencu. Pri zvoku tega glasu je povzdignila oči in obstala kakor oslepela — jezdec pred njo je bil njen ljubi. Pil je na to na zdravje prednice, pri tem pa preko čaše gledal na Gabrielo in ji skrivaj pokazal robček, ki ga je bila v oni noči zgubila. Nato je izpodbodel konja in z bežno zahvalo odbrzel proti pestremu roju ob gozdu, beli robec je pa v vetru frfotal za njim.

»Le pogledj ga,« je smeje rekla prednica, »kakor sokol, ki odnaša goloba po zraku.«

»Kdo je bil ta gospod?« je končno z globokim vzdihom vprašala Gabriela. — »Mlad grof Dürande,« je bil odgovor. — Takrat se je hrup lovcev vedno bolj in bolj oddaljeval vzdolž besketajočega se gozda, nune pa v svoji veselosti vsega tega niso opazile in so znova zapele:

»Ptice tam gor v višavah
Preko plavih gor in jezer

Predor proti Berdjansku

Nadaljnja velika obkoljevalna bitka v sredini vzhodne fronte

Iz Führerjevega glavnega stana 10. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 9. oktobra naznanilo:

Kakor je bilo že včeraj priobčeno v posebnem poročilu, je neka po italijanskih, madžarskih in slovaških četah oja nemška armada oklopnice iz prostora vzhodno Dnjepropetrovska napredovala do azovskega morja in deveti sovjetski armadi, ki je bila poražena pri Melitopolu, zadržala umik. Hkrati so nemške in rumunske skupine od zapada nadaljevale zasledovanje. Pri tem je neki brzi skupini orožja uspelo, da vzdolž obrežja azovskega morja prodré v Berdjansk in poda roke skupinam oklopnice, ki so prišle od severa. Ozko obkoljene od vseh strani, stoji šest do sedem sovražnih divizij neposredno pred pogubo. Za slabimi ostanki poraženega nasprotnika, ki so se poskušali umakniti v Rostov, pritiska skupina orožja že pri Mariupolu.

V sredini vzhodne fronte so — kakor je tudi že objavljeno v posebnem poročilu — globoke prodorne operacije dovedle do nadaljnje velike obkoljevalne bitke. Od močnih oklopnih čet od zadaj napadenim trem sovražnikovim armadam okrog Berdjanska preti sedaj tudi uničenje. V številni skupine, ki so obkoljene pri Vjasmu, je maršal Timošenko tukaj žrtvoval zanje za borbo še docela sposobne armade celokupne sovjetske fronte. S tem je

dokončno razpršena utvara neprestanih napadalnih uspehov, ki jih je lažniva propaganda nasprotnika že več tednov pripisovala ravno tem armadam.

Vnovični sovražnikovi poskusi, da s pomočjo oklopnice prodré obkoljevalni pas fronte zapadno Leningrada, so se razbili ob težkih izgubah sovražnika. Številne sovjetske oklopnice so bile pri tem uničene.

Luftwaffe je na celokupni vzhodni fronti z močnimi skupinami podpirala operacije vojske. Uspešni napadi so bili izvedeni proti zbiranju sovražnikovih čet, topniške postojanke, črte veznice in železniške naprave. Oboroževalnica jugovzhodno Charškova je bila znova bombardirana. V zadnji noči so bojna letala napadla v vojni važne naprave v Leningradu.

Polaganje min v vodovju okrog britanskega otoka se v zadnjih tednih po načrtih nadaljuje.

V severni Afriki so se nemška bojna letala Stuka pri Tobruku z dobrim učinkom borila zoper britansko topniško postojanko in nakladanja nasprotnika. Nemška bojna letala so v noči na 8. oktobra bombardirala britanska letališča pri Marsa Matruk in Fuka.

Sovražnik ni priletel na ozemlje Reicha.

V boju zoper britansko zračno brodogojstvo je v času od 1. do 7. oktobra ob samo treh lastnih izgubah bilo uničenih 35 sovražnikovih letal.

Armade Timošenka obkoljene

Iz Führerjevega glavnega stana, 10. oktobra. Vrhovno poveljstvo nemške oborožene sile je dne 8. oktobra naznanilo.

Med tem, ko so v Ukrajini v polnem teku napadalne in zasledovalne operacije, je dne 2. oktobra uvedeni prodor v sredini vzhodne fronte dovedel do nove vrste ogromnih uničevalnih bitk. Samo na prostoru pri Vjasmu je, kakor je že objavljeno v posebnem poročilu, obkoljenih več sovjetskih armad. Te bodo nelzproso uničene.

Zapadno od Leningrada v noči na 7. oktobra je vnovič izpodletel sovražnikov poskus izkrcanja še prej, nego je sovražnik pristal k bregu. Po drznih napadih iz zraka so bili za celo sovjetsko fronto težko zadeti transportni vozovi in železniške proge. Številni železniški vlaki so bili razdejani ali poškodovani. V zadnji noči je Luftwaffe napadla v vojni važne naprave v Moskvi in Leningradu.

Pri zračnih napadih na pristanišče v

Suezu je bila v zadnji noči po polnem bombnem zadetku poškodovana trgovska ladja.

Sovražnikovih poletov nad ozemlje Reicha ni bilo.

Sovjetska armada razbita

Preprečen vnovičen poskus izkrcanja pri Leningradu

Iz Führerjevega glavnega stana, 10. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 7. oktobra naznanilo:

V teku neposrednih novih operacij se je v prostoru severno azovskega morja vršila velika bitka. Bok ob boku s četami zavezniških držav pritiskajo nemške čete za poraženim sovražnikom. Motorizirane in oklopne edinice so globoko vdrele v sovražnikova premikanja na umiku. Pri tem je bil ujet štab devete sovjetske armade. Njen vrhovni poveljnik, Samik, pa je že prej z letalom pobegnil na varno.

Na ostalih oddelkih vzhodne fronte se

de. Rekli so mu, da se je grof ravnokar prebudil; moral je še dolgo čakati v družinski sobi med ostanki večerje prejšnjega dne, med krtačami za čevlje, puškami in mačkami, ki so se zaspano zlecevale ob njegovih svetlih škornjih. Končno so ga pustili v grofovo oblačilnico; starega gospoda so ravnokar česali; zehalo se mu je neprestano. Renald je sedaj spoštljivo prosil za kratek dopust v svrhu potovanja v Pariz. Na grofovo vprašanje, kaj tam namerava, je Renald zmedeno odgovoril, da se nahaja tam njegova sestra pri nekem daljnem sorodniku, sram ga je bilo povedati, kar je mislil. Grof se je nato zasmel. »No, no,« je rekel, »moj sin pa zares nima slabega okusa. Le pojdi tja, nočem te ovirati v tvoji sreči; Dürandovi so v takih poslih vedno dorežljivi; takega mladega divjega labuda je treba oskubiti, toda ne napravi mi tega prehudo.« — To rekel je pokimal z glavo, si dal obe sili plašč za pudranje čez rame in počasi korakal skozi dve vrsti služabnikov, ki so ga pri mimohodu z velikimi čopi pudrali, skozi nasproti ležeča vrata k zajtrku. Služabniki so se skrivaj hehetali — Renald se je tresel kakor zvezan lev.

Še istega dne je nastopil svoje potovanje. Bil je lep jesenski večer, ko je iz daljave zagledal Pariz; letina je bila že davno pospravljena, polja so vsa stala prazna, le iz mesta sem je prihajalo zmešano šumenje preko tihe pokrajine, da ga je na skrivnem obšla groza. Šel je potem mimo krasnih selskih dvorcev, skozi dolga predmestja, vedno globlje v naraščajoči hrup, svet se je vedno bolj ozko in temno skupaj stiskal, ropot in drdranje vozov je ogluševalo, menjačiči se svetlobni pramen iz očičenih oboknic ga je slepel; tako je bil ves zmešan, ko je nazaj v vetru opazil guganje rdečega leva, znak njegovega bratranca, ki je

razvijajo napadalne akcije po predvidenem načrtu.

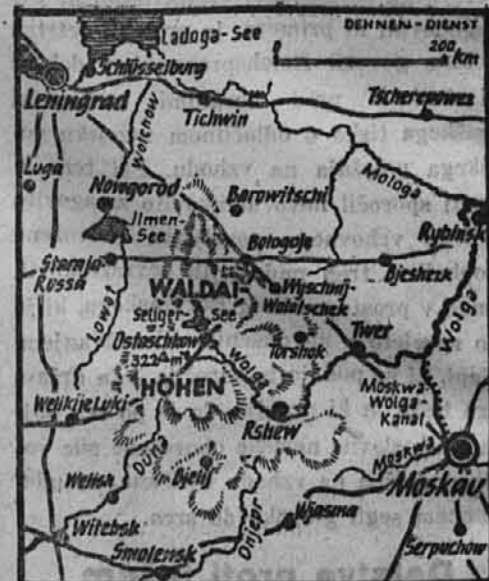
Ponoven močni poskus izkrcanja sovjetskih sil na obrežju zapadno od Leningrada, je bil odbit. Večina ladij, uporabljenih za prevoz čet, je bila potopljena. Izkranci sovražnik pa je bil do zadnjega uničen.

Luftwaffe je v zadnji noči napadla neko oboroževališče v Rostovu kakor tudi vojaške naprave v Moskvi in Leningradu.

V boju zoper Veliko Britanijo so bojna letala v noči na 7. oktobra bombardirala v vojni važne naprave na južozapadnem Angleškem.

V severni Afriki so nemška bojna letala tudi preteklega dne z dobrim uspehom napadla pristaniške naprave v Tobruku. Pri napadu iz zraka na pristanišče v Suezu, v noči od 6. oktobra, sta bili po polnih bombnih zadetkih uničeni dve trgovski ladji s skupno 10.000 bрт, dve nadaljnji veliki ladji pa težko poškodovani.

Sovražnikov poleta nad ozemljem Reicha ni bilo ne po dnevu ne po noči.

Zemljepis krajev, kjer so se na srednjem odseku fronte vršili boji.

Po svetu

Bern. Neposredno potrdilo glede ogromnih bolševiških izgub na ljudeh in materialu daje britanska Exchange-agentura, ki opozarja na to, da se ne bo mogel več vzdržati dosedanja sovjetski obrambni načrt. Kako nevaren je postal položaj za sovjetske armade, se vidi v izjavi, da so vojne skupine bolševiških maršalov, Timošenko in Budjoni, primorane k najdalekosežnejši pregrupaciji.

Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl.

v predmestju imel vinotoč. Ta bratranec je ravno sedel pred vratmi svoje male hiše in se ni malo začudil, ko je spoznal zaprašenega popotnika. Renald je pa stal kakor na žerjavici.

»Ali je bila Gabriela pri tebi?« je napeto vprašal takoj po prvem pozdravu. Bratranec je začudeno odkimal, ni vedel o ničemer. »Torej vendar!« je rekel Renald, udarjajoč z nogo ob tla; toda ni mu šlo iz ust to, kar je domneval in nameraval.

Šla sta nato v hišo in stopila v dolgo pušobno sobo, ki jo je iz ozadja le slabo razsvetljeval ogenj iz kamina. V rdečih odsevih so tam ležale raztresene puste gručice: odslovljeni vojaki, brezposelni potujoči rokodelci in slični rogači, kakoršni se v mraku klatijo okrog velikih mest. Pogledi vseh pa so bili uprti v visokega, mršavega moža z bledim, ostro začrtanim licem, ki je imel klobuk na glavi, dolgi plašč pa ponosno in gosposko zavihan čez levo ramo, in stal sredi med njimi. »Vi ste hrantitelj!« je zaklical ravnokar, »kdor pa drugim daje živeti, ta je njihov gospod; glave kvišku, vi gospodje!« Dvignil je čašo, vsi so divje zaviskali in segli po steklenicah, on se je pa z ustmi komaj dotaknil temnordečega vina, kakor da bi srbal kri, njegovi glumeči pogledi so preko čaše hladno in prežeče švigali naokrog.

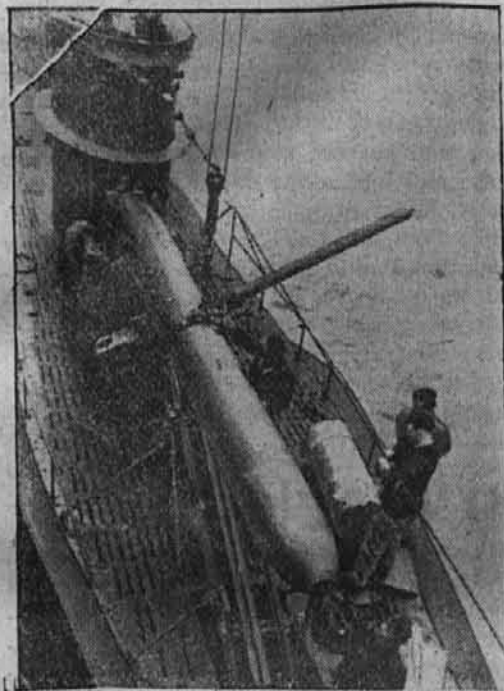
Ogenj v kamini je sedaj zasijal preko Renaldove svetle jermenaste obravnice, to jih je na mah zbudilo v oči. Močan hrust, rdečega lica in las, kakor gost trnov grm, je z objektivnim prosjaštvom stopil tik pred Renaldom in ga vprašal, da-li je v službi Velike Turčije. Nek drugi je menil, da ima vendar, kakor pes, okoli vratu obešeno plemiško ovratnico.

(Dalje prihodnjik.)

Slike svetovnih dogodkov

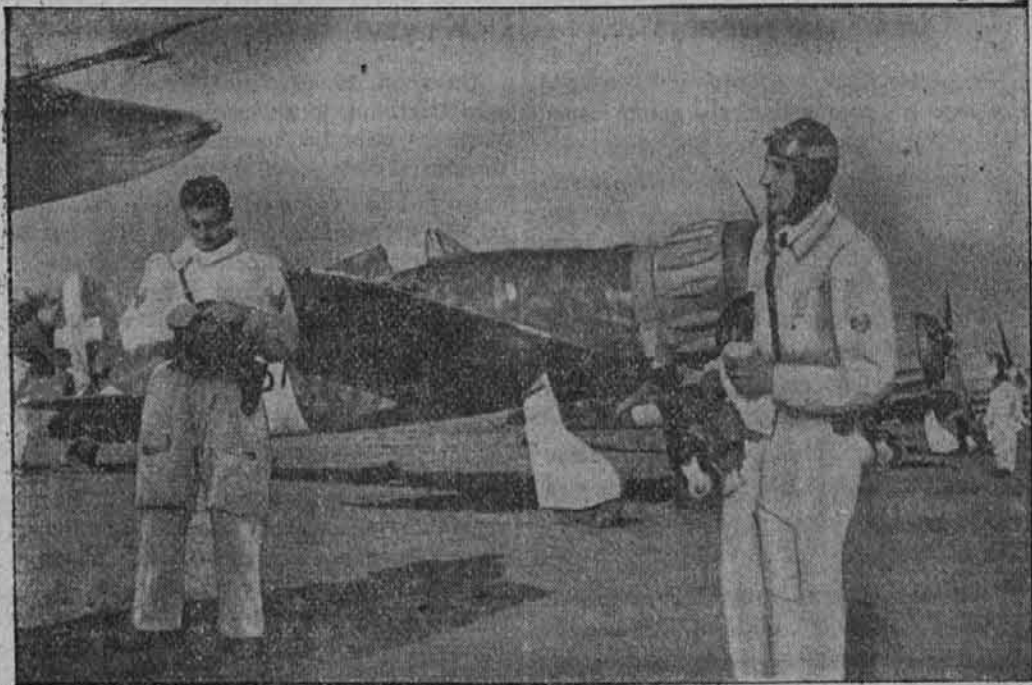
V zaščitnem ognju težkih strojnic napreduje pehota proti robu gozda. (PK. Herrmann, Atlantic, Zander-M.)

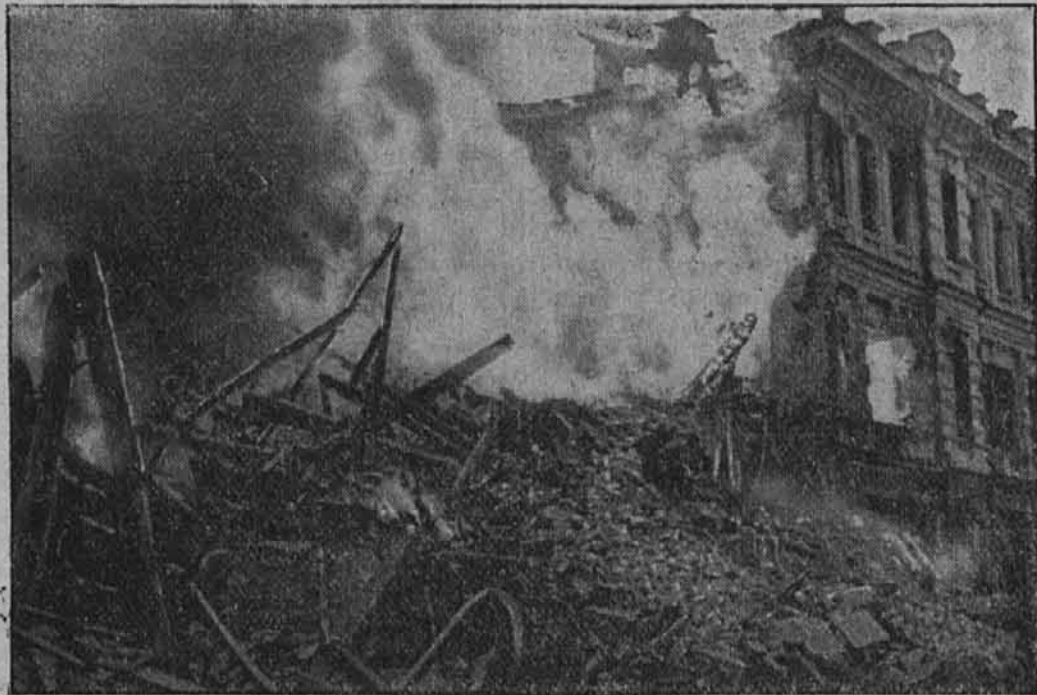
Jekleni »Brasil« za W. C. V oporišču nekega pristanišča za podmornice se prikazuje brod z novimi »Jeguljami«. Z dvigalom se spravljajo torpedi na palubo pomornice in spolzijo potem s pomočjo posebne priprave v notranjost. (PK. Prokop, Atlantic, Zander Multiplex-K.)

Izvidni letalec je odvrzel naznanilo, ki, ko udari na tla, povzroči, da se vname kadeči se naboj, tako, da se jo takoj lahko najde. — (Kreusch, Presse Hoffmann - Zander Multiplex-K.)

Na letališču v Rumuniji so dospela prva italijanska letala, ki se uporabljajo v skupnem boju proti boljševizmu. Vodniki letal so skoraj izključno stari španski letalci, ki se sedaj vdrugič borijo proti istemu sovražniku. (PK. Hahn, Presse-Hoffmann, Zander Multiplex-K.)

V Kijevu. To so napravili sovjeti iz nekoč cvetočega glavnega mesta Ukrajine. Cele hiše in stanovanjske bloke so pred svojim pobegom razstrelili ali pa požgali. Nemški vojaki se po zavzetju mesta lotevajo dela, da pogasijo požare. (PK. Funck, Presse Hoffmann, Zander Multiplex-K.)

Ponapornih marših navzhodu potrebujejo tudi konji okrepčila. (H-PK. Baumann, Zander Multiplex-K.)

Tako so izsilili prehod preko Dnjepra V bliskovitih ovinkih vozi napadalni čoln k bregu, pešci poskačejo vanj, zadnji mož vdrtine in v nagli vožnji prehajajo na onstranski breg. (PK. Hackl, Presse Hoffmann, Zander Multiplex-K.)

Številka 13 v »knjigovodstvu odstrelave«

Šef baterije lastnoročno »vknjižuje« na cevi tako učinkovitega topa. (PK. Doelfs, Atlantic Zander M.)

Strelisi so dobro zadeli.

Obstreljevanje neke vasi, v kateri so se bili zasedali boljševiki, po topniškem orožju H. S pomočjo škarijastega daljnogleda se točno opazi učinek obstreljevanja. — (H-PK, Baumann, Scherl, Zander Multiplex-K.)

Napadalni poskus sovražnika je odbit.

Z ujetimi boljševiki nabasane se vračajo zmagovite oklopnice v njihova izhodišča. — (PK. Plenik, Presse Hoffmann, Zander Multiplex-K.)

„Ljubi prijatelj!“...

Izmed posebnosti predsednika Roosevelta je omeniti njegove poslanice v obliki pisem. Njegov sin je zaslovel kot pismonoša, seveda samo s pismi, ki so donášali prejemnikom le mastne obljube (in v tem bile popolnoma enake angleškim obljubam pomoči), praktično pa niso koristile. Sedaj je pa Roosevelt tudi svojemu zaupniku Harrimanu, ki je, kakor znano načeloval USA delegaciji pri v podzemeljskih zakloniščih Kremla končani moskovski konferenci, poveril tako nalogo. Mučno je pri tem samo dejstvo, da se je doznalo iz najboljšega vira besedilo ravno tega, Stalinu poslanega pisma.

Popolnoma v žargonu angleških strategov umika, ki so celo iz največjih porazov fabricirali zmage, samo ker so bili zadovoljni, da na Norveškem, Francoskem in Grškem, kakor tudi na Kreti ni ostal tudi zadnji mož na bojišču, — govori Roosevelt o globokem vtisu, ki so ga nanj »napravile storitve hrabrih sovjetskih armad«, ki jih sedaj preko treh mesecev nemška oborožena sila sistematično razbija in uničuje. Da pa pozna točno pravo stanje, dckazuje odstavek, da se bodo naši primerna pota za preskrbo sovjetskih čet z materialom in opremo, in zagotovilo, »da bo dal potrebno materialno pomoč,« da dosežejo sovjeti končno zmago.

To pismo, ki nosi nadpis »moj ljubi prijatelj Stalin« in je podpisan s »Vaš prijateljski udani Vam« je nov dokaz za brezvestnost mistra Roosevelta, ki s ciničnim smehljajem nagovarja z »ljubi prijatelja« moža, kojega cilj je popolno razdejanie evropske kulture in civilizacije, in ki v to svrhu tudi obljublja potrebno pomoč. Kaj bodo k temu pismu rekli narodi Evrope, katerih zbori prostovoljcev so sedaj bok ob boku z nemško oboroženo silo nastopili k zadnji veliki bitki tega leta?

Ankara. Vsa italijanska in nemška lastnina v Siriji je bila na povelje generala Catroux s takojšnjo veljavo zasežena. Enak ukrep se razteza tudi na privatno lastnino francoskih državljani, ki so se bili vrnili na Francosko.

Krvne žrtve Rumunov

Bukarest, 10. oktobra. Napram neresničnim trditvam, ki e razirjajo od strani sovražnika, objavlja rumunski veliki stan med drugim sledeče številke:

Od početka vojne so rumunske čete ujele 60.000 sovražnikovih vojakov. Kot izgube pa morajo rumunske čete obžalovati okroglo 15.000 pogrešanih, od katerih se mora 7.000 do 8.000 smatrati za mrtve, nadalje 20.000 padlih in 76.000 ranjenih, od zadnjih pa ima 80% lahke poškodbe.

Nasprotno pa ima sovražnik na onih odsekah fronte, na katerih so se borile rumunske čete, 70.000 mrtvih in okroglo 100.000 ranjenih. Rumuni so uničili 553 sovražnih letal, izgubili pa 120 lastnih, od katerih so pa en del zopet nazaj pridobili. Rumuni so vplenili velike množine materiala in municije in v primeru s tem veliko manj izgubili.

Bojišče v Ukrajini

Stockholm. Kakor javlja Reuter iz Canberre je ministrski predsednik Curtin, ki je po odstopu Fadena prevzel tudi mesto obrambnega ministra, objavil sestavo novega avstralskega kabineta, ki je povsem sestavljen od Labur-stranke.

Berlin. Nemška vlada se je smatrala prisiljeno, da odtegne za nemško državo eksekutur poklenim in izbranim konzulom Kostarike, in je zaprosila vlado Kostarike, naj skrbi za to, da bodo konzulati do 15. oktobra 1941 zaprti.

so še večali kaos, opotekajoč se med zglebelimi trupli padlih vojakov in crknjenih konj. Po zatrtih potih so si naši tanki utirali pot in hiteli nezadržano dalje. Iz za vogalov hiš, z vrtov in iz jarkov so nam prihajali naproti boljševiški vojaki z dvignjenimi rokami, izčrpani in tresoč se, prave podobe strahu. Povsod, kamor so bili poslani, so naleteli na nemški odpor in šele granate protitankovskega topništva in borle strmoglavnih letal so Budjonijevim okrog Pirjatina obkoljenim divizijam dopovedale, da je prišel konec.

Sredi poginjajočih konj, razbitih gigantskih tankov in gorečega tramovja ruševih se hiš so se neke zabliščali svetli glasbeni instrumenti neke sovjetske vojaške godbe. Veter je raznašal s kupa liste not. V neki cerkvi s tremi stolpi si je sovjetska motorizirana delavska četa pripravila svoje delavnice. Zda bodo v njej spet lahko molili mestni prebivalci, kar jim je bilo prepovedano v dolgih desetletjih najstrašnejšega režima.

Vseposvods leži raztreseno orožje, strojnice in topovi, ki so bili že nabiti, pa ni bilo več časa, da bi jih izstrelili. Na nekem trgu se je mudil oddelek opazovalnih balonov. Njihove vrvi so zmetane na kup in plašči balonov raztrgani na kose. Zdi se, kakor da bi semkaj udarila nevidna orjakova pest.

Kaos v kijevskem »žepu« je presilen, da bi ga bilo mogoče opisati z besedami. Likvidacija tega žepa se je pričela s padcem Kijeva in končala z odstranitvijo poslednjih ostankov uničenih sovjetskih edinic in nima primere v vojni zgodovini.

Gospodarstvo

Vse hranilne vloge bodo prevzete

Nove okrožne hranilnice — Kreissparkassen v Südkärnten

Pred kratkim ustanovljena okrožna hranilnica Kreissparkasse Radmannsdorf je na svojem področju stopila v javnost z objavo, ki bo povzročila živahno odobravanje prebivalstva. V tej objavi se sporoča, da bo Kreissparkasse v polnem obsegu prevzela vse hranilne vloge mestne hranilnice Radmannsdorf, ki se nahaja v likvidaciji. Vsak lastnik hranilne knjižice dobi ob predložitvi svoje knjižice hranilno knjižico novega zavoda, pri katerem je vknjiženo njegovo sedanje dobroimetje, preračunano v Reichsmarke. Razen tega pravi objava, da za vse vloge pri okrožni hranilnici — Kreissparkasse — jamčijo po pravilih vse občine v področju političnega komisarja v Radmannsdorfu.

Čas je torej, da se poroča o okrožnih hranilnicah — Kreissparkassen — ki so po odredbi šefa civilne uprave ustanovljene v Krainburgu, Radmannsdorfu in Ste. u. Nove Kreissparkassen so zgrajene po načinu nemških hranilnic in vključene v organizacijo hranilnic (Sparkassenorganisation), ki se razteza čez celo ozemlje Reicha. Poslovni obseg hranilnic se ravna po njih pravilih. V prvi vrsti gojijo smisel do štednje. Njihovo glavno delovno področje so vsled tega hranilne vloge. Z isto skrbnostjo pa se goji tudi hranilni žiro promet, ki s svojim naglasi in ceninam načinom dela pospešuje brezgotovinski plačilni promet. Denarna nakazila, predana hranilnicam v Südkärnten, se

izročajo Kärntner Sparkasse kot žiroposlovni okraj v kolikor so ta nakazila namenjena za Gau Kärnten. Prenosi za vse druge kraje v nemški državi pa se pošljejo za nadaljnjo odpremo na Girozentrale der Ostmärkischen Sparkasse Wien.

Poleg teh poslovnih področij se opravljajo tudi vsi drugi denarni posli, v kolikor jih pravila dopuščajo. Kot prvi dokaz njihove občekoristne ustanovitve bodo nove Kreissparkassen prevzele vloge nekdanjih jugoslovanskih hranilnic brez vsakega znižanja. Prebivalstvo v Südkärnten ima torej sigurnost, da je njegov v prejšnjih časih hranilnicam izročeni denar prišel v dobre roke in da mu je v slučaju potrebe vsakokrat na razpolago. Okrožne hranilnice pa smejo pričakovati, da se bodo vlagatelji pri njej oglašali ne le v svrhu zamenjave vložnih knjižic, ampak da bodo tudi v bodoče njim zaupale vsak prištedeni pfenig. Preizkušena poslovna načela hranilnic, častno sodelovanje uglednih mož iz najrazličnejših slojev, kakor tudi jamstvo vseh občin okrožja za vse obveznosti hranilnic dajejo vlagatelju varnost, kakor si je le more misliti. Nemške hranilnice, ki so se sedaj vkoreninile tudi v pajjužnejšem delu Reicha, bodo s svoje strani vse podvezle, da vzpostavijo dobre, na obojestranskem zaupanju temelječe odnose s svojimi strankami in da tako ustvarijo neobhodno potrebno podlago za zdravo denarno in kreditno poslovanje.

Gospodarski pregled

443.000 posetnikov na velesesju v Wien. Po končnoveljavnem štetju je jesenski velesesje 1941 v Wien obiskalo skupno 443 tisoč oseb, kar pomeni izdatno zvišanje napram številkam posetnikov prejšnjih velesesjov.

Maksimirane cene v Rumuniji. Novo objavljeni zakon vsebuje še dolgo pričakovana določila o popolni omejitvi cen v Rumuniji. Po tem zakonu bodo po stanju z dne 1. septembra 1941 stabilizirane vse cene in mezde. Izjeme bodo dopuščane samo s pristankom rumunskega gospodarskega ministrstva.

Pričakujejo dobro vinsko letino na Francoskem. Po ocenitvi vinske letine 1941 na Francoskem pričakujejo letino, ki bo glede količine ustrezala lanskim. Trgatev je povprečno za 14 dni zakasnela.

Nobene prisilne izterjatve proti kmetom. Na podstavi vladne odredbe so za dobo treh mesecev zabranjene vse prisilne izterjatve napram hrvaškim kmetom. Tudi razlastitve in prisilne pridobitve posesti naj do nadaljnjega izostanejo.

Betonska cesta Zagreb — državna meja. V kratkem bodo pričeli z gradnjo nove betonske ceste Zagreb — Bregena, da bo tako hrvaška prestolnica po najhitrejši poti zvezana z nemško državno mejo. Reko Bregenco bodo z potrošnjo 2,7 milijonov kun regulirali.

Dom in polje

Kako zaščitimo pozimi zelenjad pred pozebo

Pred pozebo zaščitimo poglavito taka plemena in sorte zelenjadi, ki jih pospravimo tudi pozimi ali v prvi pospravi na planem. Zeleni ohrovt prezimi in postane šele takrat okusen, kadar je na listje padla slana; v mrzlih legah mu je pa ob stalnem mrazu vendar potrebna lahka zaščita pred pozebo (z dračjem, listjem).

Rožasti (brstnati) kapus ali popčar — tudi priljubljena zimska hrana — je bolj občutljiv in zato ob mliejšem poteku zime v ugodni legi ter tam, kjer je v zavetju, pač lahko ostane na gredah, drugače pa ga prispemo v zakope (jame) in po potrebi pokrijemo s slamo. Zimsko solato (glavnato solato) varujemo pred mrazom in večkratnim otajanjem z listjem ali dračjem; med drugimi je tudi sorta »maslena glava« (Butterkopf) prezimujoča. Z motovilcem se enako postopa. Tudi grede črnega korena in prezimujoča čebula, navadna in vrtno korenje (karote) ter kuhinjska zeljša se pokrijejo. Špinača prenaša le srednjo zimo, ako v zimi ni snega je tudi

špinači potrebna povečana zaščita (s slamo, dračjem). Zimski por je treba varovati samo ob nastopu ostre zime. — Te različne zaščitne naprave se tako priredijo, da je tudi v snegu mogoč dostop do zelenjadi, ki se jo namerava spraviti za uporabo.

Večino drugih plemen zelenjadi, ki jih tudi označujejo za zimska — zimsko endivijo, zimsko redkev, zimski drobnjak — spravimo že pred nastopom zime in prispemo v kleti v pesek ali v lonce in gnojne grede in tako ohranimo sveže. Trajna (večletna) zelenjad potrebuje večinoma vendar lahke zimske zaščite. Artičokam je treba prej, nego pritisne zima, odrezati stebila pri tleh in listje povezati, nato pa jih nasipati in po potrebi pokriti še z gnojem ali šotnim drobirjem. Z belušem (špargljem) in z jagodami nasajene grede se naj nekoliko pozneje v zimski. Rabarbar ravno tako zahteva v zimi zaščito, posebno zasajeni deli korenike.

(Glej tudi 6. stran!)

Srkel pri Kijevu:

Takšen je bil oprijem nemškega orožja

Podrobnosti iz največje bitke svetovne zgodovine

Nemške divizije so pod njihovim ženi-alnim vodstvom na pravile iz bitke za Kijev največjo zmago, kar jih pomeni svetovna zgodovina. Naše bralce bo gotovo zanimala zelo živahno podana slika o nepopisni zmešnjavi, ki je nastala pod strahovitimi udarci nemške oborožene sile v vrstah sovjetskih armad. Rusi so se branili z neverjetno odpornostjo, a nič jim ni pomagalo, stalno so izgubljali tla in doživeli grozen poraz. Vojni dopisnik E. M. Arndt, pisec omenjene slike, piše:

»Nihče izmed mnogoštevilnih sovjetskih političnih komisarjev ni mogel preprečiti poraza pri Kijevu. Na stotine gorečih tovornih avtomobilov, razbitih tankov in traktiralo pota proti mestu. Neusmiljeno mrzli jesenski veter je razpihoval požare in dvigal dim visoko pod oblake. Goreča skladišča so napravljala vtis pravcati ognjenih stebrov. Barake, ki so se zrušile pod silnimi eksplozijami bomb nemških strmoglavcev, so pokopale pod svojimi ruševinami mrliče brez števil. Podivjeni konji so s svojimi vpregami dirjali naokrog. Zaman so sovjetski protiletalski topovi streljali na nemška letala.

V peklu treskajočih bomb se je zrušila sleherna volja do odpora. Na tisoče sovjetskih vojakov je zbežalo iz mesta na vse strani v nadi, da se jim bo posrečilo odnesti zdravo kožo iz toče granat. Mnogi med njimi so našli grob v močvirjih jugovzhodno od mesta. Strojnice nemške pehote so jih pričele obsolati s krogliami s severa, dočim jih je z juga tolklo nemško topništvo, razbija-joč sleherni njihov odpor. Rjoveči in pijani vojaki Budjonijevih transportnih oddelkov

Svidenje z »Laaker Ländle«

Krainburg, 10. oktobra. Že pred skoro 25 leti sem spoznaval oni del Südkärnten med Savo in Zaier ter med gorovjem, ki se razteza od znanega Margaretnerberg nad Krainburg preko samotnega Jodoziberg, ki ima na vrhu že planinski značaj, in preko vseh številnih gozdnatih, več ali manj naseljenih holmcov in višav tja do gore Lubnikberg na vzhodu v Zaierschlucht zapadno od mesta Laak.

Tudi takrat je bila jesen. Sončna, za nas mlade vojake navzlic že tri leta trajajoči svetovni vojni radosti žareča jesen! Ajdišča in koruzišča so donasala zlate sadove in tudi sadovnjaki pokrajine Laak za južno toploto so nosili veliko sadja. Mi avstrijski »sivi borci« smo se v tej pokrajini združili s tretjo bavarsko armado. Kot mlad poročnik z znanjem jezikov sem takrat povsod opravljal službo tolmača in prišel v najožje stike z domačim prebivalstvom. Že takrat so vzbujale mojo posebno pozornost marljivosti čebel podobna delavnost okrog hiš in v njih, skromnost kmečkega prebivalstva in pošten ter dobrosrčni značaj vaščanov, od katerih je skoro vsaki drugi imel ime Schiffer, Hafner, Triller ali podobno. Popolna enakomernost v oblikovanju kmetij in enakomernost ozkih njiv, ki so se pri vsaki kmetiji, geometrično ostro začrtane, raztezale do ene ure hoda, so mi pričale, da gre tukaj za novejšo, popolnoma stvarno zgradeno naselbino. Takrat mi seveda še ni bilo znano, da je na pr. dosedanje Bitnje vsebovalo stari Feichtnig in da so številna imena livad in naselbin, kakor Dorfner, Winkel, Wesler itd. avtohtonskega izvora.

Tudi danes po skoraj četrstoletju, sem zopet ostal na kmetiji Schifferer v okolici Laak. Niso me več spoznali in dolgo je trajalo, da sem z delom zaposleni mamici in radovednim po vsej priliki h kmetiji spadajočim in na dvorišču z delom ukvarjajočim se fantom ter dvema skrivaj hehetajočima dekletoma mogel razložiti, kdo sem in od kod prihajam.

»Hčerka mi je kmalu po Vašem odhodu umrla in mož se ni več vrnil iz ruskega ujetništva,« mi je mati pripovedovala z na-

pol otožnim vendar milim izrazom obličja. »Knjige in listine, ki ste takrat pri meni pustili, pa hranim še danes na podstrešju.« In res sem dobil nazaj to staro, orumenelo šaro.

»Mamica, danes sva se pa že oba precej postarala,« sem povzel. »Tudi takrat so bile iste prilike kakor danes, le da sem zamenjal meč z lopato. Namen mojega današnjega prihoda je, da na Vaših njivah preizkusim zemljo in da Vam dam morda kakšne nasvete v gospodarstvu; saj se tudi Vi postavljate v službo naše skupne velike naloge: zagotavljanja prehrane.«

»Da, da,« je sedaj menila Schiffererjeva mama, ki ji je šinil vesel in razumen nasmehek čez lice, »ravno kar smo spravili krompir. Na naši pešeni zemlji letina ni bila slaba; tudi zeljniki so se dobro obnesli. Naša sadjarska šola je seveda opuščena, ker ji manjka spretna moška roka, in zato pri nas ne boste več mogli videti. Tem lepše nasade pa boste našli v vaseh Heiligen Geist in Laffnitz. Tam je osem in dvajset lastnikov sadjarskih šol ustanovilo zadružno,« je pripovedovala moja gostiteljica.

»Pač pa si morate pogledati naše govedo in našega mladega bika, ki smo ga od oblasti dobili iz Tirolske!«

Seveda sem se moral odzvati temu pozivu. Po prisrčnem slovesu sem moral nadaljevati pot preko Altlak in Winkel na rodovitna, s krmilno in strniščno repo bujno nasajena polja vasi Wesler na vzhodu v pravo, romantično dolino Zaler, ki se zožuje v globel.

Ko sem se vračal preko Laak, Sauchen in Oberndorf, gleda strokovnjaško oko kmetovalca sočne travnike za mestnim gradom do graščinice za mestom, ki je podobna svežemu šopku vrtnic in ki se dviga iz gostega temnega smrekovega gozdiča. Opol-dansko zvonjenje, ki prihaja iz docela samotne, na polju stoječe kapele v Sauchen, me zopet opozori na sedanjost, ki ima glede pokrajine in prebivalcev v prijaznem okrožju Laak veliko skupnega z dobo pred 25 leti.

F. R. Wernig

Iz naše domovine

Generalreferent Kehrl v Südkärnten

Sprejel ga je Stellv. Gauleiter v Veldes

Veldes, 10. oktobra. Na poti iz Linza je dospel v Villach Generalreferent v Reichswirtschaftsministerium Hans Kehrl, od tam se je podal v Veldes na kratko pregledno potovanje skozi tujsko prometno ozemlje na gornji Savi. Sprejel ga je šef civilne uprave, Stellver. Gauleiter Kutschera, in so bila pri tej priliki načeta razna vprašanja. Na to se je vršila seja gospodarskega oddelka. Gauwirtschaftsberater, inž. Winkler, je podal poročilo o stanju del, ki so bila opravljena v svrhu gospodarske priključitve tega ozemlja v Gau Kärnten. S posebnim opozorilom na predstojajoče naloge je posebej poudarjal one ukrepe, za katerih izvršitev je potrebna obširna pomoč Reicha. To opozorilo je združil s posebno zahvalo na Generalreferenta, ki se je za vsa gospodarska vprašanja zasedenega ozemlja vsakikrat z nasvetom in dejanjem stavil na razpolago. Po pregledu večjega števila industrijskih obratov v Südkärnten je Generalreferent s svojim spremstvom nadaljeval potovanje na Spodnje Štajersko.

Volksbundjugend se je vrnila

Navdušeni sprejem v Krainburgu

Krainburg, 10. oktobra. Z zastavami okrašeni Krainburg, ki je središče Südkärntna, se je v pretečenih dneh vrnila iz Landakrona Krainburška Hitler-Jugend domov. Prepevajoč vesele koračnice je korakala, pozdravljana od meščanov, po ulicah. Na trgu Adolfa Hitlerja je mladino nagovoril v navdušujočih besedah Bundesführer Pg. Schick. V strumni vrsti, zbrana v trostopu je mladina pozorno sledila pozdravnemu govoru, vesela zroč v bodočnost. Slavnosti je poleg oblastvenih in uradnih predstojnikov,

kakor tudi zastopnikov vojaštva in žandarmerije, prisostvovala večštevna množica meščanov in okolčanov.

Pod vodstvom Leiter Befehlsstelle Kärnt-Volksbundjugend Bannführer Willi Waldner, Bezirksführer Samonigg in Bannführer Rauter iz Krainburga ter Ebner iz Steina, je mladina odpela nekaj navdušujočih pesmi; slišali smo med drugimi: »Jetzt kommen die lustigen Tage«, »Vorwärts, vorwärts!«, »Ich bin ein freier Wildbretschütz«, in druge pesmi, ki so navzoče občinstvo do solz navdušile. Po slovitvi od Bannführerjev s posegom v roke in poslovitvi od navzočega občinstva s kratkimi »Zicke-Zacke, Heil«, se je naša mladina prepevajoč, vrnila na svoje domove.

Krainburg. (Skrb za jetične.) Bolnišnica Gallenfels opozarja na to, da je čas ordinacije jetičnega zavetišča v Krainburg od 12. oktobra naprej preložen na to rke in petke od 9.30 do 11.30 ure. Prijave se sprejemajo od 8.30 do 9.30 ure.

Krainburg. (Smrtna kazen za vlomilca.) Viktorja Fatur, tapetarskega pomočnika, rojenega 1911. leta v Zalogu pri Postojni, so v noči na 23. maja v Strasschischu zalotili pri tem, ko je poskušal vlomiti v gostilno Paula Rossmanna. Pri tem je Fatur potegnil ostro nabrušeno bodalo in Rossmannu med borbo prizadjal več vbodiljav na hrbtni in na glavi, ki samo vsled tega niso globlje prodrli, ker je Rossmann vlomilca z oprijemom mogel še nekoliko brzdati. Fatur, ki je bil pred posebnim sodiščem deželnega sodišča Klagenfurt (predsednik Landesgerichtspräsident Dr. Marinitsch, javni tožilec Oberstaatssebnim sodiščem deželnega sodišča Klagenfurt anwalt Dr. Hiebmann) obtožen zaradi vlomne tatvine in po naredbi zoper nasilne zločince je bil obsojen na smrt.

Katharina. (Iz delovanja KVB.) Naš Volksbund je dobil nove prostore in je začel v polni meri delovati pod spretnim vodstvom našega Ortsgruppenleiterja, Ortsgrupa polaga med drugim posebno važnost tudi na socialno stran. Izposlovala je pod tistim, ki so v slabem položaju. Posebno se zanima za stanje delavstva v gozdovih v Puterhofu. Gozdno delo je eno

Latinica namesto gotice

Vsled odredbe državnega ministra za vzgojo se bo v bodoče, pričeni z novim šolskim letom, v vseh ljudskih šolah v Nemčiji poučevala le latinica, tako imenovana »normalna pisava« (pisana in tiskana), dočim se pisana gotica, tako zvana »fraktura« sploh ne bo več poučevala. Tako bodo učenci lahko brez težko čitali tudi v gotici tiskane knjige; teh pa je, kakor znano, velika večina.

Nekateri nemški dnevniki in časopisi izhajajo že nekaj časa izključno v latinici, tako na pr. najbolj razširjeni nemški list »Völkischer Beobachter« in ugledni dnevnik »Kölnische Zeitung«.

Doslej sta bili v Nemčiji udomačeni obe pisavi: gotica (fraktura) in latinica. Leposlovne knjige so tiskali izključno v frakturi, znanstvene in strokovne pa po večini v latinici.

V nemških dnevnikih je od nekdanje prevladovala gotica. Izjema je veljala pri velikih listih le za gospodarsko rubriko, kjer se je uporabljala latinica.

Antično pisavo Karla Velikega, v kateri so bile pisane prve nemške knjige, so po več stoletjih v dobi renesance znova odkrili in ker so v tej pisavi ostali ohranjeni prepisi klasikov. Od Rimljanov pa so prevzete, kakor rečeno, le velike črke.

Sele iz karolinške antikve (nazvane tudi minuskula), ki se je razširjala zlasti v romanskih državah, je nastala gotica v raznih inačicah, med katerimi se je najbolj uveljavila fraktura. Ta gotica je bila nekdanje zelo priljubljena tudi v Italiji, Franciji, Angliji, Španiji in Nizozemski. Še danes izhajajo nekateri stari angleški listi z imenom v gotici. Vendar so v teh državah gotico kmalu spet opustili.

Omembe vredne so tudi nekatere posebnosti sedaj predpisanega vzorca opisane latinice, tako imenovane normalne pisave. Pisati se sme v šoli nagnjeno na desno ali pokončno, kakor bolj prija otroku, nikakor pa nagnjeno na levo. Razlikovanje tankih in debelih črt v pisavi ni predpisano pa tudi ne prepovedano. Namen pouka v pisano mora biti ta, da se doseže naravna, jasna in hitra pisava, v kateri naj pride do izraza piščeva osebnost. Vzorec nove pisane latinice, ki je bil poslan vsem šolam, je značilen tudi v tem, da kažejo posamezne črke le prav kratke zgornje in spodnje dolžine, tako da znaša razmerje med srednjo širino vrste in polno širino (med višino črke »a« in črko »f«) 2:5, medtem ko je doslej znašalo to razmerje le 2:6. Veliki pisani »S« se podobno piše kakor tiskani »S«. Poleg malega »s« pa se uči se poseben znak za ostri »s«, ki pa se rabi samo v nemščini. Iz nove pisave bodo izločeni vsi nepotrebni okrasni posameznih črk.

Zunanji in notranji položaj v Bolgariji

Sofija, 7. oktobra. O zunanjem in notranjem položaju v Bolgariji so poročali na seji bolgarske vlade večinske stranke predsednik Filov, zunanji minister Popov ter notranji minister Gabrovski. Kakor je izvajal predsednik vlade, so storjeni vsi potrebni ukrepi za obrambo bolgarskih najvišjih koristi v tej zgodovinski uri, ko so države osi zapopadene v trdem boju zoper

izmed najtežjih in je zvezano z nevarnostjo. Vedno in vedno se zgodi kakšna nesreča. Zadnji čas moramo na žalost zabeležiti tri take nesreče. Nekemu delavcu je padla veja na oči, eden si je poškodoval roko, drugi nogo. Vsi pa bodo kmalu okrevali.

Katharina. (Razno.) Za konje naše občine se bo vršil dne 23. oktobra 1941 nabor v Neumarkt. Začetek ob pol 9. uri dopoldne, kraj: nasproti Dekliškega doma. — Prejinja Nabavna zadruha Lom se bo spremenila v Nabavno in prodajno zadruho Katharina in bo začela zopet delovati. Kot člani se bodo sprejemali vsi občani občine Katharina brez izjeme. Zaenkrat je naročila 1 vagon krompirja.

Assling. (Prometna nezgoda.) Pri srečanju z nekim tovornim avtomobilom je delavec Janez Pristov s svojim kolesom zapeljal na kup peska in padel s kolesa. Poškodovan se je na obrazu. Nezgoda se je pripetila na glavni cesti v Jauerburg, ki jo gradijo.

Assling. (Šport.) K prijateljski nogometni tekmi sta nastopili moštvi SV. Assling in SV. Strasschische. Prisostvovala je velika množica gledalcev. Igra je končala s 3 : 2 za Assling.

Feistritz in d. Wehein. (Nabiranje zdravilnih zelišč.) Tekom letošnjega poletja je tukajšnje prebivalstvo na-

bogastvo in zoper komunizem. Stališče Bolgarije v sedanjem mednarodnem položaju se ni spremenilo in se tudi ne bo. Bolgarija bo ostala državam Osi ob boku ter bo sodelovala pri ureditvi nove Evrope in uvedbi novega reda.

Pomembna so bila izvajanja notranjega minitrs Gabrovskega, ki je poudaril, da vlada ne bo odnehala pred nikomur v nobenem vprašanju notranjega življenja. Napovedal je izredne obrambne ukrepe, če bi se delovanje prevratnih elementov v Bolgariji nadaljevalo. Vse take ljudi bodo naredili docela neškodljive. Sporočil je dalje, da so oblasti že ugotovile in prijele poglavne prvake komunističnega gibanja, ki jih podpira Moskva. Nazadnje je govoril o novih zakonskih ukrepih, ki naj jih zbornica odobri, da se rešijo narodne koristi.

Vlada je predložila poslanski zbornici načrt zakona o kazni za tiste, ki motijo javno življenje. Za sleherni komunistično propagando so določene razne kazni, med njimi tudi smrtne. Za poslušanje tujih radijskih postaj je najmanjša kazen pet let ječe in pol milijona levov globe. Bolgari, ki so v službi pri tujih radijskih postajah, so obsojeni na smrt.

Druge zelo stroge kazni so določene za vse, ki bi zagrešili kar koli, kar bi v sedanjih okoliščinah utegnile Bolgariji škodovati.

Ljudstvo odobrava nameravane ukrepe in pričakuje, da bodo napravili konec zločinskim delovanjem temnih elementov.

*

Rim. V Transvalu in Oranski svobodni držav pride, kakor poročajo nevtralni viri, skoraj dnevno do spopadov med Angleži in Buri. Britanske vojaške oblasti so prepovedale angleškim vojakom, da bi se v černih urah posamič pokazali na ulicah, ne smejo imeti orožja.

Zanimivosti

Izreden ribji plen. V morskih predelih južno od Kopenhagena na Danskem so se pojavile te dni ogromne množice slanikov. Morje je bilo daleč naokrog vse belo. Slanike so kar z lopatami in škafi metali na suho. Odšle so brž na lov tudi številne skupine ribičev z ladjami, ki so po nenavadno uspelem lovu kmalu pripeljale k bregu velikanske množine rib, da kaj takega danski ribiči že z lepa ne pomnijo. Ena sama ribiška ladja je pripeljala k obali 15.000 ton slanikov.

Heimshulen (domovinske šole) bodo ustanovljene na vsem področju nemške države. Njihov namen je vzgajati ljudi v narodno socialističnem svetovnem nazoru. Ustanovljene bodo neodvisno od krajevnih potreb in bodo sprejemale otroke tistih staršev, ki prebivajo v tujini ali vršijo službo izven nemške države, otroke staršev, ki morajo kot politični vodje, oficirji ali uradniki pogostokrat menjati svoje bivališče ter se zato ne morejo dovolj posvečati vzgoji svojih otrok. Sprejeti bodo tudi tisti otroci kmetov, delavcev in obrtnikov, ki so posebno nadarjeni in jim je treba posvečati več skrbi. Šole bodo urejene posebej za fante in posebej za dekleta.

bralo okrog 2.000 kg arnikovega cvetja, 1.000 kg planinskega maha, 1.000 kg encianovih korenin, 1.000 kg rženega rožička in 300 kg preobjede. Vsa zdravilna zelišča so bila oddana in bodo koristno uporabljena.

Právati. (Večerno zborovanje žen.) V NSV-domu se je vršilo na večer zborovanje žen, na katerem je Frauenschaftsführerin iz sosednega Bleiburga, Hansi Sliutz, predavala o nalogah žen. Žene iz Právati so se govornici zahvalile za njeno ljubeznivo pomoč in prosvetno delo.

Höflein. (Preprečena tatvina.) V pretečenih dneh, v poznih večernih urah sta se priplazila dva poznana vaščana iz Höfleina v grad Wurzbach; tam sta nakopila raznega perila in pripravljala celo več kosov pohištva, da bi potem vse skupaj v temni noči odnesla na »varno mesto«. Bistro oko postave pa je njuno nameravano tatvino pravočasno opazilo in preprečilo krajo. Predrzna tatova sta bila aretirana.

SONNTAGS- u. NACHTDIENST
in Apotheken in Krainburg
von 11. bis 18. Oktober
MR. M. RAUCH

Dr. F. I. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

13. LEKCIJA

Lösung der Aufgabe:

I. 1. Der Friseur schneidet die Haare. 2. Die Kolonialprodukte kommen aus den Kolonien. 3. Der Regen kommt aus den Wolken. 4. Die Quelle kommt aus der Erde. 5. Die Seife dient zum Waschen. 6. Die Federn und der Bleistift dienen zum Schreiben. 7. Die Kohle dient zum Heizen. 8. Ein Fahrrad braucht man zum fahren. 9. Zum nähen braucht man Nadel und Zwirn.

II. Držalo grabelj je iz lesa. Drva se rabi za kurjavo. Zlica služi za jed. Izvir pride iz zemlje. Voda tega vodnjaka je čista (jasna) in sveža. Globočina tega jarka znaša 4 metre. Ti vodnjaki so preplitvi, ne dajo (darujejo) nobene vode. Bi jedli kakšno pečenko? Milsim, mi jemo govejo pečenko. Tujci kupujejo vodnik mesta Klagenfurta. Čepica sprevoznika je modra. Italija ima obliko šornja.

III. Juden und Kommunisten sind Feinde des Staates. Diesem Bach fehlt das Wasser. Jedem Narren gefällt seine Kappe. Das Wasser dieses Flusses ist dunkelgrün. Die Federn des Hutes jener Frau sind bunt. Die Hauptteile des Kopfes sind: Die Stirne, die Augen, die Ohren, die Wangen, die Nase und der Mund. Die Wagen dieses Zuges sind elegant.

Predlogi, ki zahtevajo 2. sklon: statt, anstatt, während, wegen.

Übungssätze: Er kommt statt seines Vaters. Während des Regens bleibe ich zu Hause. Die Tiere schlafen während der Nacht. Er kommt nicht wegen des Gewitters. Statt des Regens kommt der Schnee. Während des Schachspiels mache ich meine Aufgaben. Er raucht nicht wegen des Verbotes. Ich kann wegen der Hitze nicht schlafen. Wegen der Verspätung des Zuges müssen wir warten. Während des Sommers gehe ich oft baden. Anstatt eines Volksliedes singt er eine Arie.

Predlogi, ki zahtevajo 4. sklon: durch, für, gegen, ohne, um.

Übungssätze: Wir fahren durch die Stadt. Durch Nacht zum Licht. Er ist arm durch seine Schuld. Ich arbeite für meinen Freund. Die Soldaten kämpfen gegen die Feinde. Diese Aufgabe ist ohne Fehler. Für eine Mark kann man einen Film kaufen. Ich komme gegen 3 Uhr. Wir verkaufen das Haus um 20.000 RM. Für ein Kilo Äpfel zahlt man 40 bis 60 Rpf. Die Wahrheit besteht gegen die Lüge. Gegen die Dummheit kämpfen die Götter vergebens. Ohne Geld können wir nichts kaufen. Ohne meinen Freund bleibe ich nicht. Um das Haus ist ein Garten. Eine Blume ohne Duft. Der Reiter reitet durch das Dorf. Dieser Fischer fischt ohne Erlaubnis. Der Vogel fliegt um den Baum. Die Soldaten kämpfen um die Freiheit des Vaterlandes. Ein Mensch ohne Familie ist arm. Er bittet um Feuer, für seine Zigarette. Er ist ein Mensch ohne Gedächtnis. Dieser Mann hofft seit Jahren ohne Erfolg. Wir kämpfen gegen die Juden. Dieser Herr spaziert ohne Krawatte. Hier ist eine Kirche ohne Turm. Ohne den Koffer fahre ich nicht nach Wien. Ohne ein Buch kann man schwer lernen. Dieses Abteil ist für Nichtraucher, jenes ist für »Mutter und Kind« reserviert.

Predlogi, ki zahtevajo 3. ali 4. sklon: an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor und gerwärt.

Osnovno pravilo: Če se gre za položaj, za obstanek na nekem mestu, se stavi 3. sklon (vprašanje: Kje?); če se gre za gibanje, smer ali menjavo prostora, se stavi 4. sklon (vprašanje: kam?).

3. Fall: Das Bild hängt an der Wand. (Wo hängt das Bild?)

4. Fall: Ich hänge das Bild an die Wand. (Wohin hänge ich das Bild?)

Pomni: Predlogi se često vežejo s sledečim določnim členom v eno samo besedo.

Na primer: an + dem = am
vor + dem = vorm
an + das = ans
auf + das = aufs
vor + das = vors

An dem Haus = am Haus
In dem Haus = im Haus
vor dem Haus = vorm Haus
An das Haus = ans Haus
auf das Haus = aufs Haus
vor das Haus = vors Haus

Übungssätze: Das Buch liegt auf dem Tisch. Ich gehe zur Post. Ich bin auf der Post. Wir stehen hinter der Tür. Wir gehen hinter die Tür. Das Faß ist im Keller. Wir rollen das Faß in den Keller. Das Bild hängt über den Schreibtisch. Wir hängen das Bild über den Schreibtisch. Der Teppich liegt unter dem Tische. Wir legen den Teppich unter den Tisch. Das Tal ist zwischen den Bergen. Wir legen das Buch zwischen die Hefte. In diesem Kurs sind 35 Schüler. Wo sitzt der Vogel? Auf dem Dache. Wohin fliegt der Vogel? Auf das Dach. Wo klebt die Marke? Auf dem Brief. Wir wohnen in der Stadt. Wir gehen in die Stadt. Die Blumen stehen am Fenster. Ich stelle die Blumen an das Fenster. Der Bleistift liegt neben dem Buche. Wir legen den Bleistift neben das Buch. Unser Zug steht auf diesem Geleise. Warum bleiben Sie solange am Schalter? Weil der Beamte noch nicht hier ist. In diesem Bache sind keine Fische. Wo sind keine Fische?

I. Prestavi v sloveščino: Die Magd bringt den Kühen das Futter. Die Beeren des Waldes sind schmackhaft. Die Bienen machen den Honig. Die Ratten und die Mäuse sind schädlich. Der Duft der Rosen ist angenehm. Der Schornstein dieser Fabrik ist 80 Meter hoch. Die Folgen seiner Krankheit sind schwer. Die Zimmer ihrer Wohnung sind räumig. Die Kraftwagen der Post sind rot. Ich habe keine Schuld. Dieser Uhr fehlen die Zeiger. Der Bauer arbeitet im Stall und auf dem Felde.

II. Postavi v pravilno obliko: 1. Die Schwester kommt anstatt Bruder. 2. Er ist lustig trotz (seiner Krankheit). Er arbeitet oft auch während (die Nacht). Er weint wegen (der Tod) seines Vaters. Ich fahre mit (mein Freund) nach Veldes. Meine Freundin wohnt gegenüber (das Ernährungsamt). Ich mache Aufgaben mit (meine Mutter). Er geht nach (die Arbeit). Er ist seit (eine Woche) krank. Er ist müde von (die Arbeit). Die Soldaten marschieren durch (ein Wald). Die Soldaten kämpfen für (das Vaterland). Wir kämpfen gegen (der Feind). Ohne (ein Zündholz) kann ich meine Zigarette nicht anzünden. Der Keller ist unter (das Haus). Ich lege den Teppich unter (der Tisch) (wohin?). Die Bäume sind in (der Garten). Der Hut hängt an (der Kleiderrechen). Ich hänge den Hut an (der Kleiderrechen).

III. Beantworte folgende Fragen: 1. Wer repariert ein Auto? 2. Wieviel Zähne hat der Mensch? 3. Was ist Berlin? 4. Was macht der Hund? 5. Was macht die Wäscherin? 6. Wo ist der Keller? 7. Wo ist das Nest des Vogels? 8. Wo arbeitet der Fabrikarbeiter? 9. Wo wohnen die Soldaten? 10. Wo schwimmen die Fische? 11. Wo fliegen die Vögel? 12. Wo hängen die Bilder? 13. Wohin hängen wir die Bilder? 14. Woher kommt der Briefträger? 15. Was bringt er? 16. Womit sehen wir. 17. Womit hören wir?

Wörter

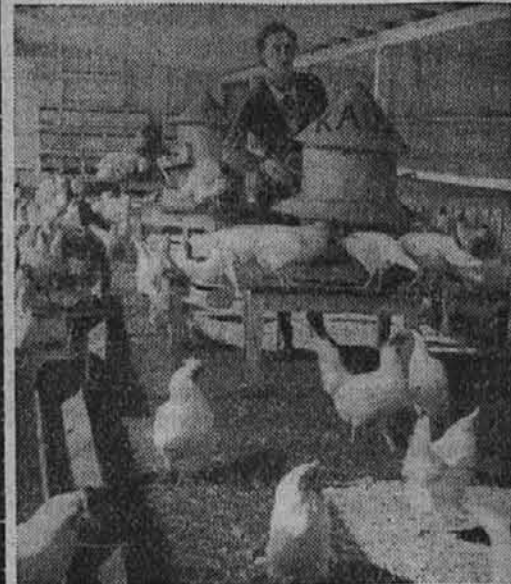
Abteil (s) — oddelek
an — pri
anstatt — namesto
anzünden — prižgati
Arie (w) — arija, napev
auf — na
bestehen — zdržati, ostojati
bitten — prositi
Dummheit (w) — neumnost
durch — skozi
Erfolg (m) — uspeh
Erlaubnis (s) — dovoljenje
Ernährungsamt (s) — prehranjevalni urad
Familie (w) — družina

Dom in polje

(Nadaljevanje s 4. strani.)

Pravilna reja malih živali

Pomen gojitve malih živali velikokrat podcenjujejo; vendar znaša vrednost pridelkov iz celokupne reje eno desetino kmetijskih proizvodov vobče. Z gojitvijo malih živali se pridobijo primečki važni hrani, kakor me-

Vzoren kurnik s krmilnim avtomatom. (Photo Krack.)

su, mleku, jajcem, medu, in dragocene surovine, kakor naravna svila, angora-volna, usnje, vosek itd. V resnici se tudi že opazuje močan porast reje malih živali. Treba je pa s poudarkom opozariti, da vsak v hlev nanovo postavljen kunec ali kokoš še ni »rušilec blokade«. Slišali in tudi ubogali so često poziv, naj se redijo male živali, preslišali so pa nastopni stavek, naj se male živali redijo le tam, kjer je zadosti potrebne krme.

Čim dalje traja vsiljena nam vojna, tem bolj moramo štediti in gospodariti z našimi sredstvi krmljenja in s tem večjim poudarkom moramo rejce malih živali napotiti na drugo važno načelo, da redijo male živali samo tam, kjer je zadosti doma izdelane in

doma pridobljene klaje. Reja malih živali, ki je v celoti ali deloma zasnovana na tem, da se krma dokupuje, na noben način ne pomenja razbremenitve našega gospodarstva glede prehrane. Dandanes je od večje vrednosti, ako se redi manj živali kakor če se jih redi veliko število. Reja živali je šele takrat pravilna in kaj vredna, kadar se znižani stalež v največji meri prehranjuje s klajo iz lastnega gospodarstva.

Gojitelji malih živali si morajo veliko bolj nego doslej prizadevati, da povečajo proizvodnjo krme in se pobrigati, da jo nasejejo, času primerno pridobivajo in shranjujejo. V zvezi s tem se mora posebej opozarjati na ukisanje zelene krme. Po zalogi krme se mora ravnati tudi izbira živali. V prvi vrsti pridejo v poštev domači zajci. Ako so na razpolago odpadki pri hiši, kuncem ni treba močne krme; ako bi se tako pokladalo kuncem, bi to pomenilo zgolj obremenitev našega gospodarstva. Koze dajejo, ako je zadosti zemlje za pridobivanje klaje na razpolago, ravno tako brez močne krme dobre donose mleka, samo da se pozorno nasajuje in prideluje krma, ki vsebuje obilo beljakovine. Ni zaželeno, da bi se brez zadostne podlage krme na novo ustvarjale kokošjereje. Kure in druge male živali naj redi le tisti, ki razpolaga s potrebno klajo.

Pravila za napajanje telet. Za rejo in za prospeh telet je posebno važno pravilno napajanje. Tukaj ne sme biti noben nemarnosti. Glede vprašanja, koliko krat je treba tele napajati, je odločilna starost. Čim mlajše je tele, tem pogostejše ga moramo napajati. V prvem tednu življenja naj dobi napoj 5 krat na dan, v drugem tednu ga je treba samo še štirikrat, v tretjem tednu pa samo trikrat na dan napojiti. Napoj mora biti tako topel, kakor mleko, kadar pride od krave. Paziti je treba na to, da tele ne pije prehladno. Ako preveč hlastno požira, ne pride napoj v sirčnik ampak v prežvekovalnik (vamp). To pa lahko povzroči drisko, ki je mlademu teletu zelo nevarna.

Vlačilec za sirovo olje.

Orodje, ki ga nemški kmet pri obdelovanju polja ne more več pogrešati in ki je bilo, kakor je pokazala pred nedavnim razstava kmetijskih strojev v Krainburg, tudi v Südkärnten deležno največjega zanimanja. (Photo Krack.)

Faß (s) — sod
Fehler (m) — napaka
Feld (s) — polje
fischen — ribariti
Film (m) — film
Gedächtnis (s) — spomin
gegen — proti
Geleise (s) — tir
Gott (m) — bog
hängen — viseti
hinter — zadaj
hoffen — upati
hören — slišati
kämpfen — bojevati se
Kleiderrechen (m) — obešalnik
Keller (m) — klet
Kirche (w) — cerkev
kleben — lepiti
legen — položiti
liegen — ležati
lustig — vesel, -a, -o
Lüge (w) — laž
Mechaniker (m) — mehanik
neben — poleg
Nest (s) — gnezdo
ohne — brez
pflanzen — draziti

reparieren — popraviti
reiten — jahati
Reiter (m) — jezdec
reservieren — prihraniti, rezervirati
rollen — valiti se
Schnee (m) — sneg
Schreibtisch (m) — pisalna miza
spazieren — sprehajati se
spazieren gehen — na sprehod iti
(ich gehe spazieren — grem na sprehod)
Stall (m) — hlev
statt — namesto
Tod (m) — smrt
trotz — vkljub
über — čez
unter — pod
Vaterland (s) — domovina
Verbot (s) — prepoved
vergebens — zaman
Volkslied (s) — narodna pesen
vor — pred
Wahrheit (w) — resnica
während — medtem
Wäscherin (w) — perica
wegen — zaradi
Zahn (m) — zob
zwischen — izmed

VSİ KMETJE NABAVLJAJO SVOJE POTREBSČINE NA

krmi
semenih
umetnih
gnojilih
strojih

PRI

KMETIJSKIH ZADRUGAH

Vsak kmet naj se takoj zgleda pri kmetijski zadrugi, ki je zanj pristojna!

Krainburg
St. Georgen
Laak
Domschale
Kerschdorf
bei Eisern
Göriach
bei Veldes
Mitterdorf
bei W. Feistritz
Lom
bei Neumarkt
Radmannsdorf
Woch. Feistritz
St. Martin
bei Littai
Unterdrauburg
Prävali

DAMEN- UND
HERREN-MODE
LEDERTASCHEN

JOHANN
WENDLING
KRAINBURG

FRANZ
BERLITSCH
mechan. Werkstätte
Zwischenwässern

Naš list
je

Karawanken-Bote

Grauguss und andere
Metallgüsse prompt
und sauber von der
Eisengießerei

GLOCKE

St. Veit a/Sava tel. 728

IZDELOVANJE
HARMONIK

Jos. Fleiss
ST. VEIT a Sava (Postnoletze)

BANK FÜR KÄRNTEN

Aktiengesellschaft KLAGENFURT

Podružnice: VILLACH, SPITTAL a/d Drau, WOLFSBERG

Opredela vloge na knjižice in tekoče račune, posojuje
denar in se priporoča za izvrševanje vseh bančnih poslov

Informacije daje: Hermann Kromholz-Krainburg, Hotel Europa
ob ponedeljkih, sredah in petkih od 10. do 13. ure

Ladislav & M. Schusterschitz

Strickerei

Strumpfwirker

Lees bei Veldes

Baumwollspinnerei und Weberei Neumarkt Ed. Glanzmann & Arnd. Gassner

Spinnerei, Weberei, Garnfärberei und
Bleiche, Stückbleiche und Appretur

Für die Landwirtschaft:

Schräggrollenlager-Achsen für luftbereifte
Gespannwagen
samt Räder und Bereifungen
Hauswasserpumpen vollautomatisch mit Wasser
behälter, Handpumpen Rex
Gummistiefel mit Bezugsscheln

Gummischürzen von RM 2 — bis RM 14 — frei
Industrie- u. Spiralschläuche
aller Art

Rept.-Material für Auto-, Motorrad- und Fahrradreifen.

Anton Gschiel, Bereifungen u. techn. Waren
Villach, Ringmauergr. 11, Klagenfurt, Otto-Planetta-Pl. 1

Kreissparkasse Krainburg, podružnica v Laaku, sporoča spoštovanim
vlagateljem Mestne hranilnice v Krainburgu in Mestne hranilnice v Laaku,
obe v likvidaciji, da je ona prevzela hranilne vloge teh zavodov.

Spoštovane vlagateljke naprošamo, da predložijo ob priliki svoje hra-
nilne knjižice Kreissparkassi Krainburg, oziroma njene podružnici v Laaku
v svrhu legitimiranja in prepisa v Reichsmarke.

KREISSPARKASSE KRAINBURG
und deren Hauptzweigstelle Laak

SPEDITIONSHAUS

A. KÜNSTIL & SÖHNE

KLAGENFURT
Rosentaler Str. 6

Möbeltransporte
Speditionen aller Art

Gummistempel

Siegelmarken — Emailschilder

liefert rasch und sauber

Theodor Rabitsch, St. Veit a. d. Sava

Oglasi v našem listu so uspešni!

Johann Jakopin - Taschnerei - Krainburg

T

Medić - Miklavc
Zwischenwässern

TEXTILFABRIK

G. m. b. H.

Spinnerei - Weberei
Bleicherei - Färberei
Appretur

Elektromotoren
Geräte
BELEUCHTUNGSKÖRPER
Installationen von
F. Czernowsky
Elektroniker — Klagenfurt

FUCHSE
MARDER
ILTISSE
UND ALLE
ROHFELLE
kauft
WIENER PELZWERKSTÄTTE
J. Vesely
KLAGENFURT, Flensburger Str. 2

Wir suchen für unsere Angestellten
möblierte Zimmer
in Krainburg und näherer Umgebung.
Jugočeška Krainburg
Angebote schriftlich erbeten.

Natakarico,
sposobno za samo-
stojno vodstvo go-
stilne sprejme takoj
SAVRL MATEUS
Gasthaus
Jauerburg Nr. 61

DER ANKER
ALLGEMEINE VERSICHERUNGS-AKTIENGESellschaft
WIEN
opravlja razna življenska zavarovanja v SUDKÄRNTENU
Zastopstvo za Südkärnten:
Josef Gostinčar, Domschale-Wir Nr. 56
kjer se sprejemajo tudi sposobni zastopniki,
osebno — vsak ponedeljek od 14. do 17. ure

Universale
Stroh- Filz-
hut und
Stumpen-
Erzeugung
für Damen
und Herren
Domschale

BANK FÜR KÄRNTEN
Aktiengesellschaft KLAGENFURT
Zweigstellen: VILLACH, SPITAL a/d Drau, WOLFSBERG
Einlagen auf Sparbücher u. in laufender Rechnung, gewähr! Dar-
lehen u. empfiehlt sich für die Durchführung aller Bankgeschäfte
Auskünfte erteilt: Hermann Kromholz-Krainburg, Hotel Europa
jeden Montag, Mittwoch und Freitag von 10 bis 13 Uhr

Der Gemeindekommissar
in Stein
Stein, den 30. IX. 1941.
Die Gemeinde Stein verkauft
zwei doppelte Eisenwasser-
sperren im Ausmaß 6x1.60 m.
Die Wassersperre ist sehr gut
erhalten.
Anfragen bei der Gemeinde
Stein.

Občinski komisar
v Steinu
Stein, dne 30. IX. 1941.
Občina Stein proda dve
dvojni železni vodni zalivnici
v izmeri 6x1.60 m. Zalivnici
sta zelo dobro ohranjeni.
Poizvedbe pri občini Stein.

S. N. Kozeli
Manufaktur, Galanterie u. Lebensmittel
Laak, Südkärnten

Beachten Sie die Anzeigen im
„KARAWANKEN BOTE“
ROSSHAARSPINNEREI „KNIFITZ“
Inhaber
C. SCHIFFER
STRASCHISCHE - KRAINBURG
Gegründet 1829 — Telefon Nr. 2, Straschische

IZDELOVANJE HIGIENSKO OČIŠČENE IN STERI-
LIZIRANE NA PARI 115° C SPREDENE ZIME
STRASCHISCHE 152

Leinenindustrie A. G.
JARSCHE
POST
DOMSCHALE

HERIBERNIK & COMP.
Textilindustriengesellschaft m. b. H.
ST. VEIT a. d. SAWE
Buntwarenweberei,
Färberei und Appretur.

Die Kreissparkasse Krainburg und deren Hauptzweigstelle Laak
gibt den verehrl. Einlegern der städt. Sparkasse in Krainburg in Liqui-
dation und Laak in Liquidation hiermit bekannt, daß sie die Einlagen
dieser Anstalten nunmehr übernommen haben.
Die verehrl. Einleger werden ersucht, ihre Einlagen bei der Kreis-
sparkasse Krainburg oder deren Hauptzweigstelle Laak gelegentlich zu
legitimieren und die Spareinlagebücher zwecks Umschreibung auf Reichs-
mark bei den genannten Anstalten vorzulegen.
KREISSPARKASSE KRAINBURG
und deren Hauptzweigstelle Laak

Bodenwache und Farbenerzeugung, Autoöle,
Benzin, Maschinenöle und Fette, Silolacke, auch
hitzebeständig. Die guten, wetterfesten Häuser-
farben, Rostschutzfarben und wetterfesten Öl-
farben. Alle guten deutschen synthetischen
Lacke, sowie Pinsel, Bürsten und Rehlleder.
Großes Lager in allen Sorten von Tischlerleim.
Parfümerie
F. OBLASSIER Klagenfurt Paradeisergasse, Burg

BUROMÖBEL
REMEC-CO
STEIN
Erstklassige
Organisations
Büromöbel